

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Αποσπάσματα Συμπερασμάτων Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Κοπεγχάγης, Ιούνιος 1993
2. Αποσπάσματα Συμπερασμάτων Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Λουξεμβούργου, Δεκέμβριος 1997
3. Αποσπάσματα Συμπερασμάτων Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ελσίνκι, Δεκέμβριος 1999
4. Αποσπάσματα Συνθήκης Λωζάννης, Ιούλιος 1923

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ
21-22 ΙΟΥΝΙΟΥ 1993

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

iii)

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε σήμερα ότι οι συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που το επιθυμούν θα γίνουν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσχώρηση θα πραγματοποιηθεί από τη στιγμή που μια συνδεδεμένη χώρα θα είναι ικανή να αναλάβει τις υποχρεώσεις του μέλους, δηλαδή εφόσον πληροί τις απαιτούμενες οικονομικές και πολιτικές προϋποθέσεις.

Για τη συμμετοχή απαιτείται η υποψήφια χώρα να έχει επιτύχει τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων, την ύπαρξη οικονομίας της αγοράς που να λειτουργεί, καθώς και την ικανότητα αντιμετώπισης της ανταγωνιστικής πίεσης και των δυνάμεων της αγοράς στα πλαίσια της Ένωσης. Η συμμετοχή προϋποθέτει την ικανότητα των υποψηφίων να αναλάβουν τις υποχρεώσεις του μέλους, μεταξύ των οποίων και την υιοθέτηση των στόχων της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Η ικανότητα της Ένωσης να απορροφήσει νέα μέλη χωρίς να επιβραδυνθεί η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση αποτελεί ένα άλλο σημαντικό συνεκτιμητέο στοιχείο προς το συμφέρον τόσο της Ένωσης όσο και των υποψήφιων χωρών.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την πρόοδο που θα σημειώνεται σε κάθε συνδεδεμένη χώρα προς την πλήρωση των προϋποθέσεων προσχώρησης στην Ένωση και θα συνάγει τα προσηκόντα συμπεράσματα.

iv) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι η μελλοντική συνεργασία με τις συνδεδεμένες χώρες θα προσανατολίζεται προς το στόχο της προσχώρησής τους, που έχει πλέον καθοριστεί ρητά. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τα εξής :

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ
12 ΚΑΙ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1997

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

C

γ. Οι γνώμες της Επιτροπής και οι διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση

23. Οι γνώμες της Επιτροπής για τα υποψήφια κράτη αποτελούν μία καλή συνολική ανάλυση της κατάστασης που επικρατεί σε κάθε υποψήφιο κράτος, με βάση τα κριτήρια προσχώρησης που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης. Η προοπτική της προσχώρησης αποτελεί μία μοναδική, παρότρυνση στα υποψήφια κράτη να επισπεύσουν την εφαρμογή πολιτικών που θα είναι σύμφωνες με το κεκτημένο της Ένωσης. Η μεταφορά του κεκτημένου της Ένωσης στο εσωτερικό δίκαιο συνιστά ένα αναγκαίο αλλά όχι επαρκές στοιχείο, διότι θα πρέπει να εξασφαλισθεί και η αποτελεσματική εφαρμογή του.
24. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε τη σχέση που υπάρχει μεταξύ της συνεχούς προσέγγισης του κοινοτικού επιπέδου εκ μέρους των υποψήφιων κρατών όσον αφορά τις κλαδικές πολιτικές, ιδίως δε την εσωτερική αγορά και τις συναφείς πολιτικές, και της αρμονικής λειτουργίας των κοινών πολιτικών μετά την προσχώρηση.
25. Ο σεβασμός των πολιτικών κριτηρίων της Κοπεγχάγης αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης. Τα οικονομικά κριτήρια και η ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την προσχώρηση πρέπει, όπως στο παρελθόν, έτσι και τώρα να εκτιμώνται υπό μελλοντική και δυναμική προοπτική.
26. Η απόφαση να αρχίσουν διαπραγματεύσεις δεν συνεπάγεται ότι θα ολοκληρωθούν όλες μαζί. Η ολοκλήρωσή τους και η επακόλουθη προσχώρηση των διαφόρων υποψήφιων κρατών θα εξαρτηθούν από τον σεβασμό των κριτηρίων της Κοπεγχάγης και από την ικανότητα της Ένωσης να αφομοιώσει νέα μέλη.

27. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει να συγκαλέσει, την Άνοιξη του 1998, διμερείς διακυβερνητικές διασκέψεις για την έναρξη των διαπραγματεύσεων με την Κύπρο, την Ουγγαρία, την Πολωνία, την Εσθονία, την Τσεχική Δημοκρατία και τη Σλοβενία σχετικά με τις προϋποθέσεις της ένταξής τους στην Ένωση και τις συνακόλουθες προσαρμογές των συνθηκών. Οι διαπραγματεύσεις αυτές θα βασίζονται στο γενικό διαπραγματευτικό πλαίσιο που όρισε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 1997.

Παράλληλα, η προετοιμασία των διαπραγματεύσεων με τη Ρουμανία, τη Σλοβακία, τη Λεττονία, τη Λιθουανία και τη Βουλγαρία, θα επιταχυνθεί βάσει αναλυτικής εξέτασης του κεκτημένου της Ένωσης. Η προετοιμασία αυτή μπορεί επίσης να συζητείται σε διμερείς συνεδριάσεις υπολογικού επιπέδου με τα κράτη μέλη της Ένωσης.

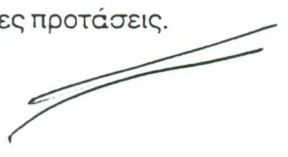
28. Η προσχώρηση της Κύπρου θα πρέπει να αποβεί προς όφελος όλων των κοινοτήτων και να συμβάλει στην εσωτερική ειρήνη και τη συμφιλίωση. Οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης θα επηρεάσουν θετικά την προσπάθεια πολιτικής επίλυσης του Κυπριακού δια της οδού των συναμιών υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που θα πρέπει να συνεχισθούν εν όψει της δημιουργίας μιας δικοινοτικής και διζωνικής ομοσπονδίας. Στα πλαίσια αυτά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να υλοποιηθεί στην πράξη η βούληση της Κυπριακής Κυβέρνησης να συμπεριλάβει αντιπροσώπους της τουρκοκυπριακής κοινότητας στην αντιπροσωπία των διαπραγματεύσεων προσχώρησης. Προκειμένου να υλοποιηθεί αυτό το αίτημα, θα αναληφθούν οι αναγκαίες επαφές από την Προεδρία και την Επιτροπή.

δ. Διαδικασία παρακολούθησης

29. Η εξέταση της προόδου κάθε υποψηφίου κράτους της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης προς την κατεύθυνση της προσχώρησης, σε σχέση με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης και ειδικότερα ως προς τον ρυθμό υιοθέτησης του κεκτημένου της Ένωσης, θα περιλαμβάνεται, για το καθένα από τα κράτη αυτά, σε τακτικές εκθέσεις της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, συνοδευόμενες ενδεχομένως από συστάσεις για την έναρξη διμερών διακυβερνητικών διασκέψεων, και αυτό ήδη από τα τέλη του 1998. Πριν από τις εν λόγω εκθέσεις, η εφαρμογή των εταιρικών σχέσεων για την προσχώρηση και η πρόοδος υιοθέτησης του κεκτημένου θα εξετάζονται με κάθε υποψήφιο κράτος, στο πλαίσιο των οργάνων των ευρωπαϊκών συμφωνιών. Οι εκθέσεις της Επιτροπής θα χρησιμεύουν ως βάση για τις αναγκαίες αποφάσεις στα πλαίσια του Συμβουλίου όσον αφορά τη διεξαγωγή ή την επέκταση των διαπραγματεύσεων προσχώρησης και σε άλλους υποψηφίους. Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή θα συνεχίσει να ακολουθεί τη μέθοδο που επελέγη με την Ατζέντα 2000 για την εκτίμηση της ικανότητας των υποψηφίων κρατών να πληρούν τα οικονομικά κριτήρια και να εκπληρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την προσχώρηση.
30. Θα πρέπει να διατηρηθεί μία δυναμική προσέγγιση στην αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται από τα υποψήφια κράτη στο πλαίσιο των τακτικών εκθέσεων που θα υποβάλλει η Επιτροπή στο Συμβούλιο.

Μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την Τουρκία

31. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει την επιλεξιμότητα της Τουρκίας για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή θα κριθεί βάσει των αυτών κριτηρίων με τα άλλα υποψήφια κράτη. Δεδομένου ότι δεν υφίστανται όλες οι πολιτικές και οικονομικές προϋποθέσεις οι οποίες θα επέτρεπαν να εξετασθεί το ενδεχόμενο διαπραγματεύσεων προσχώρησης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρεί ότι πρέπει ωστόσο να καθορισθεί μία στρατηγική προκειμένου να προετοιμασθεί η Τουρκία για την προσχώρηση με την προσέγγισή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλους τους τομείς.

32. Η στρατηγική αυτή θα πρέπει να συνίσταται σε
- ανάπτυξη των δυνατοτήτων της Συμφωνίας της Άγκυρας,
 - περαιτέρω εμβάθυνση της τελωνειακής ένωσης,
 - εφαρμογή της χρηματοδοτικής συνεργασίας,
 - προσέγγιση των νομοθεσιών και υιοθέτηση του κεκτημένου της Ένωσης και
 - συμμετοχή, αποφασιζόμενη κατά περίπτωση, σε ορισμένα προγράμματα και ορισμένους οργανισμούς, κατ'αναλογίαν των προβλεπομένων στις παραγράφους 19 και 21.
33. Η στρατηγική θα επανεξετασθεί από το Συμβούλιο Σύνδεσης, ιδίως βάσει του άρθρου 28 της Συμφωνίας Σύνδεσης, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων της Κοπεγχάγης και της θέσης του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 1997.
34. Επιπλέον, η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη θα επιτρέψει στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Τουρκία να ενισχύσουν το διάλογο και τη συνεργασία τους στους τομείς κοινού ενδιαφέροντος.
35. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η ενίσχυση των δεσμών της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση εξαρτάται επίσης : από τη συνέχιση των πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων που έχει αρχίσει το κράτος αυτό, ιδίως προκειμένου να ευθυγραμμίσει τα πρότυπα και τη πρακτική του στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προς τα πρότυπα και την πρακτική που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων, από την καθιέρωση ικανοποιητικών και σταθερών σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας, από τη διευθέτηση των διαφορών ιδίως διά της δικαστικής οδού, ειδικότερα δε από το Διεθνές Δικαστήριο, καθώς και από την υποστήριξη των διαπράγματεύσεων που διεξάγονται υπό την αιγίδα του ΟΗΕ για τον πολιτικό διακανονισμό του Κυπριακού, με βάση τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
36. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με τους προσανατολισμούς που προέκυψαν κατά το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων της 24ης Νοεμβρίου 1997 σχετικά με το μέλλον των σχέσεων μεταξύ της Ένωσης και της Τουρκίας και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει κατάλληλες προτάσεις.
- 

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΛΣΙΝΚΙ

10 ΚΑΙ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1999

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνήλθε στο Ελσίνκι στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 1999. Ενέκρινε το Διάγγελμα για τη Νέα Χιλιετία. Έλαβε ορισμένες αποφάσεις οι οποίες συνιστούν ένα νέο στάδιο στη διαδικασία διεύρυνσης. Ελήφθησαν επίσης μέτρα, ώστε να διασφαλιστεί ότι η ίδια η Ένωση θα έχει αποτελεσματικά, αναμορφωμένα θεσμικά όργανα, ενισχυμένη κοινή πολιτική για την ασφάλεια και την άμυνα, καθώς και ανταγωνιστική, αειφόρο οικονομία που δημιουργεί θέσεις απασχόλησης.
2. Κατά την έναρξη των εργασιών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και η Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κα Nicole Fontaine, αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με τα κύρια υπό συζήτηση θέματα, ιδιαίτερα τη διεύρυνση, τη θεσμική μεταρρύθμιση και την απασχόληση.

I. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

Η διαδικασία διεύρυνσης

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη σημασία της διαδικασίας διεύρυνσης που άρχισε στο Λουξεμβούργο το Δεκέμβριο του 1997 για τη σταθερότητα και την ευημερία όλης της ευρωπαϊκής ηπείρου. Πρέπει να συνεχιστεί μία αποτελεσματική και αξιόπιστη διαδικασία διεύρυνσης.
4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει την περιεκτική φύση της διαδικασίας προσχώρησης, η οποία τώρα περιλαμβάνει 13 υποψήφια κράτη εντός ενιαίου πλαισίου. Τα υποψήφια κράτη συμμετέχουν στη διαδικασία προσχώρησης επί ίσοις όροις. Πρέπει να συμμερίζονται τις αξίες και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως ορίζονται στις Συνθήκες. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την αρχή της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών σύμφωνα με τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και παροτρύνει τα υποψήφια κράτη να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για την επίλυση κάθε εκκρεμούς συνοριακής διαφοράς και άλλων συναφών θεμάτων. Άλλως, θα πρέπει να φέρουν τη διαφορά ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Το αργότερο στα τέλη του 2004, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανεξετάσει την κατάσταση ως προς κάθε εκκρεμή διαφορά, ιδίως όσον αφορά τις επιπτώσεις στην ενταξιακή διαδικασία προκειμένου να προαγάγει την επίλυσή τους μέσω του Διεθνούς Δικαστηρίου. Επί πλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η τήρηση των πολιτικών κριτηρίων που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης και ότι η τήρηση όλων των κριτηρίων της Κοπεγχάγης αποτελεί τη βάση για την προσχώρηση στην Ένωση.
5. Η Ένωση ανέλαβε ρητή πολιτική δέσμευση να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να ολοκληρώσει τη Διακυβερνητική Διάσκεψη για τη θεσμική μεταρρύθμιση μέχρι το Δεκέμβριο του 2000, προκειμένου να ακολουθήσει η επικύρωση. Μετά την επικύρωση των αποτελεσμάτων της Διάσκεψης αυτής, η Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να υποδεχτεί νέα κράτη μέλη από τα τέλη του 2002 ευθύς ως αποδείξουν την ικανότητά τους να αναλάβουν τις υποχρεώσεις του μέλους και αφού ολοκληρωθεί επιτυχώς η διαδικασία των διαπραγματεύσεων.

6. Η Επιτροπή αξιολόγησε εκ νέου λεπτομερώς την πρόοδο που σημειώθηκε στις υποψήφιες χώρες. Από την αξιολόγηση αυτή προκύπτει ότι σημειώθηκε πρόοδος στην εκπλήρωση των κριτηρίων προσχώρησης. Παράλληλα, λόγω των δυσκολιών που εξακολουθούν να συναντώνται σε ορισμένους τομείς, οι υποψήφιες χώρες προτρέπονται να συνεχίσουν και να εντείνουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να συμμορφωθούν προς τα κριτήρια προσχώρησης. Συνάγεται ότι ορισμένες υποψήφιες χώρες δεν θα είναι σε θέση να ικανοποιήσουν όλα τα κριτήρια της Κοπεγχάγης μεσοπρόθεσμα. Πρόθεση της Επιτροπής είναι να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο, στις αρχές του 2000, σχετικά με την πρόοδο που σημείωσαν ορισμένες υποψήφιες χώρες για την εκπλήρωση των οικονομικών κριτηρίων της Κοπεγχάγης. Οι επόμενες τακτικές εκθέσεις προόδου θα υποβληθούν σε εύθετο χρόνο πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 2000.
7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία των υψηλών προδιαγραφών πυρηνικής ασφάλειας στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Καλεί το Συμβούλιο να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αντιμετωπισθεί το θέμα της πυρηνικής ασφάλειας στο πλαίσιο της διαδικασίας διεύρυνσης σύμφωνα με τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου.
8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τις ουσιαστικές εργασίες και την σημειωθείσα πρόοδο κατά τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με την Κύπρο, την Ουγγαρία, την Πολωνία, την Εσθονία, την Τσεχική Δημοκρατία και τη Σλοβενία.
9. (α) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την έναρξη, στις 3 Δεκεμβρίου στη Νέα Υόρκη, των συνομιλιών για τη συνολική ρύθμιση του Κυπριακού και εκφράζει την κατηγορηματική του υποστήριξη για τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να φέρει τη διαδικασία σε αίσιο πέρας.

(β) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι η πολιτική επίλυση του προβλήματος θα διευκόλυνε την προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν μέχρι την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων προσχώρησης δεν έχει επιτευχθεί λύση, η απόφαση του Συμβουλίου όσον αφορά την προσχώρηση θα ληφθεί χωρίς το ανωτέρω να αποτελεί προϋπόθεση. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο θα λάβει υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία.
10. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασισμένο να συνεισφέρει θετικά στην ασφάλεια και τη σταθερότητα της ευρωπαϊκής ηπείρου και βάσει των προσφάτων εξελίξεων, καθώς και των εκθέσεων της Επιτροπής, αποφάσισε να συγκαλέσει διμερείς διακυβερνητικές διασκέψεις το Φεβρουάριο του 2000 για την έναρξη διαπραγματεύσεων με τη Ρουμανία, τη Σλοβακία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Βουλγαρία και τη Μάλτα σχετικά με τους όρους προσχώρησής τους στην Ένωση και για τις συνακόλουθες προσαρμογές της Συνθήκης.

11. Κατά τις διαπραγματεύσεις, κάθε υποψήφια χώρα θα κριθεί ανάλογα με τα επιτεύγματά της. Η αρχή αυτή θα ισχύσει τόσο κατά την έναρξη των διαφόρων διαπραγματευτικών κεφαλαίων, όσο και κατά τη διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων. Προκειμένου να διατηρηθεί η δυναμική των διαπραγματεύσεων, θα πρέπει να αποφευχθούν οι πολύπλοκες διαδικασίες. Οι υποψήφιες χώρες οι οποίες άρχισαν τώρα τη διαδικασία διαπραγματεύσεων θα έχουν τη δυνατότητα να ανέλθουν, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, στο επίπεδο των χωρών που βρίσκονται ήδη σε διαπραγματεύσεις, εφόσον έχουν σημειώσει επαρκή πρόοδο στην προετοιμασία στους. Η πρόοδος των διαπραγματεύσεων πρέπει να συμβαδίζει με την πρόοδο της ενσωμάτωσης του κερκτημένου στη νομοθεσία τους, καθώς και την εφαρμογή και επιβολή του στην πράξη.
12. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρόσφατες θετικές εξελίξεις στην Τουρκία, όπως επισημαίνει η Επιτροπή στην έκθεση προόδου της, καθώς και για την πρόθεση της Τουρκίας να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις της προκειμένου να συμμορφωθεί προς τα κριτήρια της Κοπεγχάγης. Η Τουρκία είναι υποψήφιο κράτος που προορίζεται να προσχωρήσει στην Ένωση με βάση τα ίδια κριτήρια τα οποία ισχύουν για τα λοιπά υποψήφια κράτη. Με βάση την υφιστάμενη ευρωπαϊκή στρατηγική, για την Τουρκία, όπως και για άλλα υποψήφια κράτη, θα ισχύει μια προενταξιακή στρατηγική για την ενθάρρυνση και στήριξη των μεταρρυθμίσεών της. Η στρατηγική αυτή θα περιλαμβάνει ενισχυμένο πολιτικό διάλογο, με έμφαση στην πρόοδο για την εκπλήρωση των πολιτικών κριτηρίων προσχώρησης ιδίως όσον αφορά το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και στα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και στην παράγραφο 9 σημείο (α). Η Τουρκία θα έχει επίσης την ευκαιρία να συμμετέχει σε κοινοτικά προγράμματα και οργανισμούς, και σε συνεδριάσεις μεταξύ υποψήφιων κρατών και της Ένωσης στα πλαίσια της διαδικασίας προσχώρησης. Σε συνδυασμό με ένα εθνικό πρόγραμμα για την αποδοχή του κερκτημένου, θα εκπονηθεί μια εταιρική σχέση προσχώρησης βάσει των συμπερασμάτων προηγούμενων Ευρωπαϊκών Συμβουλίων, αλλά με προτεραιότητες στις οποίες πρέπει να επικεντρωθούν οι προπαρασκευαστικές εργασίες για την προσχώρηση λαμβανομένων υπόψη των πολιτικών και οικονομικών κριτηρίων και των υποχρεώσεων ενός κράτους μέλους. Θα δημιουργηθούν ενδεδειγμένοι μηχανισμοί παρακολούθησης. Για να ενισχυθεί η εναρμόνιση της τουρκικής νομοθεσίας και πρακτικής με το κερκτημένο, καλείται η Επιτροπή να εκπονήσει μια διαδικασία αναλυτικής εξέτασης του κερκτημένου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει ένα ενιαίο πλαίσιο για το συντονισμό όλων των πηγών κοινοτικής προενταξιακής χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
13. Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης θα επανεξεταστεί βάσει της εξελισσόμενης κατάστασης και των αποφάσεων για τη διαδικασία προσχώρησης που ελήφθησαν στο Ελσίνκι. Η επόμενη γαλλική Προεδρία ανακοίνωσε ότι προτίθεται να συγκαλέσει συνεδρίαση της διάσκεψης κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2000.

Η Διακυβερνητική Διάσκεψη για τη θεσμική μεταρρύθμιση

14. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση της Προεδρίας όσον αφορά τα θέματα που προκύπτουν σε σχέση με τη Διακυβερνητική Διάσκεψη και τις κυριότερες επιλογές τις οποίες θα έχει να αντιμετωπίσει.
15. Θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να καταστεί δυνατό να συγκληθεί επισήμως η Διακυβερνητική Διάσκεψη στις αρχές Φεβρουαρίου. Η Διάσκεψη πρέπει να ολοκληρώσει το έργο της και θα εγκρίνει τις αναγκαίες τροποποιήσεις των Συνθηκών έως το Δεκέμβριο του 2000.
16. Κατόπιν των συμπερασμάτων της Κολωνίας, και βάσει της έκθεσης της Προεδρίας, η Διάσκεψη θα εξετάσει το μέγεθος και τη σύνθεση της Επιτροπής, τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο και την ενδεχόμενη επέκταση της λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο, καθώς και άλλες αναγκαίες τροποποιήσεις των Συνθηκών που ανακύπτουν ως προς τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα σε σχέση με τα προαναφερόμενα θέματα και την εφαρμογή της Συνθήκης του Άμστερνταμ. Η προσεχής Προεδρία θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο της Διάσκεψης και μπορεί να προσθέσει θέματα για την ημερήσια διάταξή της.
17. Η Διάσκεψη θα τελεί υπό τη γενική πολιτική ευθύνη των Υπουργών που συμμετέχουν στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες θα διεξαχθούν από Ομάδα συγκροτούμενη από έναν αντιπρόσωπο της κυβέρνησης κάθε κράτους μέλους. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής θα συμμετέχει σε πολιτικό και προπαρασκευαστικό επίπεδο. Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου θα παράσχει υπηρεσίες γραμματείας στη Διάσκεψη.
18. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα συμμετέχει και θα συνεργασθεί ενεργά στις εργασίες της Διάσκεψης. Τις συνεδριάσεις της προπαρασκευαστικής Ομάδας θα μπορούν να παρακολουθούν δύο παρατηρητές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Πριν από κάθε σύνοδο της Διάσκεψης σε υπουργικό επίπεδο θα λαμβάνει χώρα ανταλλαγή απόψεων με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο οποίος θα επικουρείται από δύο αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Πριν από τις συνόδους σε επίπεδο Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων που αφορούν τη Διακυβερνητική Διάσκεψη θα πραγματοποιείται ανταλλαγή απόψεων με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
19. Η Προεδρία θα λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι υποψήφιες χώρες θα ενημερώνονται τακτικά εντός των υφισταμένων πλαισίων σχετικά με την πρόοδο των συζητήσεων και ότι θα έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους για τα υπό συζήτηση θέματα. Θα παρέχεται επίσης ενημέρωση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Αποτελεσματικά θεσμικά όργανα

20. Απαιτούνται ουσιώδεις αλλαγές στις μεθόδους εργασίας του Συμβουλίου, που θα πρέπει να αρχίσουν ήδη να εισάγονται βαθμιαία, ώστε το Συμβούλιο να είναι σε θέση, κατά τη διεύρυνση, να προσαρμοστεί ομαλά σε ένα μεγαλύτερο αριθμό μελών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εγκρίνει τις συστάσεις περί του πρακτέου που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Το Συμβούλιο, η Προεδρία και ο Γενικός Γραμματέας/Υπατος Εκπρόσωπος θα πρέπει να εξασφαλίσουν την τήρηση και επιβολή των εν λόγω συστάσεων στην πράξη, χωρίς να τίθενται εν αμφιβολία ενδεχόμενοι διακανονισμοί και προγραμματισμοί της επόμενης Προεδρίας.
21. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει τη δέσμευσή του για τη μεταρρύθμιση της διοίκησης της Επιτροπής, ιδίως δε της οικονομικής διαχείρισης και της διαχείρισης του προσωπικού, ώστε να βελτιωθεί η αποδοτικότητα, η διαφάνεια και η ευθύνη και, επομένως, εξασφαλισθεί το υψηλότερο δυνατό επίπεδο δημόσιας διοίκησης. Η Επιτροπή θα υποβάλει συνολικό πρόγραμμα διοικητικών μεταρρυθμίσεων στις αρχές του 2000. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητά να εφαρμοσθούν ταχέως οι εν λόγω διοικητικές μεταρρυθμίσεις.

Διαφάνεια

22. Η διαφάνεια των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την προσέγγιση της Ένωσης στους πολίτες της και τη βελτίωση της αποδοτικότητας. Κατά τη φινλανδική Προεδρία, έχει σημειωθεί πρόοδος, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση στα έγγραφα και την ταχεία επικοινωνία χάρις στις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει τον Ιανουάριο του 2000 την πρόταση σχετικά με τις γενικές αρχές που διέπουν το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Επικουρικότητα και βελτίωση της νομοθεσίας

23. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση της Επιτροπής με τίτλο "Βελτίωση της νομοθεσίας", όπου επιβεβαιώνεται η προτεραιότητα που αποδίδεται στις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και στην πλήρη εφαρμογή του σχετικού Πρωτοκόλλου της Συνθήκης.

Καταπολέμηση της απάτης

24. Η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) αποτελεί σημαντικό νέο βήμα στην προσπάθεια για την καταπολέμηση της απάτης. Η Επιτροπή θα υποβάλει έως τον Ιούνιο του 2000 ανακοίνωση ενόψει της περαιτέρω διαμορφώσεως συνολικής στρατηγικής για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας.

II. ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑ

25. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εγκρίνει τις δύο εκθέσεις προόδου της Προεδρίας (βλ. Παράρτημα IV) σχετικά με την ανάπτυξη του δυναμικού στρατιωτικής και μη στρατιωτικής διαχείρισης των κρίσεων από την Ένωση, στο πλαίσιο της ενισχυμένης Κοινής Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την Ασφάλεια και την Άμυνα.
26. Η Ένωση θα συνεισφέρει στη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η Ένωση αναγνωρίζει την πρωταρχική ευθύνη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.
27. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη βούλησή του να αναπτύξει αυτόνομη ικανότητα να λαμβάνει αποφάσεις, καθώς και να αρχίζει και να διεξάγει στρατιωτικές επιχειρήσεις υπό την ηγεσία της ΕΕ, προς αντιμετώπιση των διεθνών κρίσεων, σε περίπτωση που το ΝΑΤΟ δεν συμμετέχει σε αυτές ως σύνολο. Με τη διαδικασία αυτή αποφεύγονται οι περιττές επικαλύψεις και δεν απαιτείται η δημιουργία ευρωπαϊκού στρατού.
28. Βάσει των γενικών κατευθυντήριων γραμμών που καθόρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας καθώς και των εκθέσεων της Προεδρίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε συγκεκριμένα τα εξής :
- τα κράτη μέλη, συνεργαζόμενα εθελοντικά σε επιχειρήσεις υπό την ηγεσία της ΕΕ, πρέπει να είναι σε θέση έως το 2003 να αναπτύσσουν εντός 60 ημερών και να υποστηρίζουν επί τουλάχιστον ένα έτος στρατιωτικές δυνάμεις μέχρι και 50.000-60.000 ατόμων, ικανών για ολόκληρο το φάσμα των καθηκόντων του Petersberg,
 - θα δημιουργηθούν στο Συμβούλιο νέα πολιτικά και στρατιωτικά όργανα και δομές, ώστε να μπορεί η Ένωση να παρέχει την απαιτούμενη πολιτική και στρατηγική καθοδήγηση στις εν λόγω επιχειρήσεις, τηρουμένου του ενιαίου θεσμικού πλαισίου,
 - θα καθορισθούν οι λεπτομέρειες για την πλήρη διαβούλευση, συνεργασία και διαφάνεια μεταξύ της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών όλων των κρατών μελών της ΕΕ,
 - θα γίνουν οι κατάλληλες διευθετήσεις που θα επιτρέπουν σε ευρωπαϊκά κράτη μέλη του ΝΑΤΟ που δεν συμμετέχουν στην ΕΕ καθώς και σε άλλα ενδιαφερόμενα κράτη να συμβάλουν στην στρατιωτική διαχείριση κρίσεων από την ΕΕ, τηρουμένης της αυτονομίας της Ένωσης όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων,
 - θα δημιουργηθεί ένας μηχανισμός μη στρατιωτικής διαχείρισης των κρίσεων, ώστε να συντονίζονται και να καθίστανται αποτελεσματικότερα τα διάφορα πολιτικά μέσα και οι πόροι, παράλληλα με τους στρατιωτικούς πόρους, που διαθέτουν η Ένωση και τα κράτη μέλη.

29. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί από την προσεχή Προεδρία, σε συνεργασία με τον Γενικό Γραμματέα/Υπατο Εκπρόσωπο, να προωθήσει κατά προτεραιότητα τις εργασίες στο πλαίσιο του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων επί όλων των πτυχών των εκθέσεων, περιλαμβανομένης της πρόληψης των συγκρούσεων και της επιτροπής πολιτικής διαχείρισης κρίσεων. Η προσεχής Προεδρία καλείται να καταρτίσει μια πρώτη έκθεση προόδου η οποία θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας και μια συνολική έκθεση που θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα. Η έκθεση θα περιλαμβάνει τις δέουσες συστάσεις και προτάσεις και θα δηλοί εάν κρίνεται αναγκαίο να τροποποιηθεί η Συνθήκη. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων καλείται να αρχίσει να υλοποιεί τις αποφάσεις αυτές, δημιουργώντας έως τον Μάρτιο του 2000 τα συμφωνηθέντα μεταβατικά όργανα και ρυθμίσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της Συνθήκης.

III. ΜΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ, ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Συντονισμός πολιτικών στους τομείς της οικονομικής ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης

30. Η οικονομική ανάκαμψη στην Ένωση έχει λάβει ώθηση και εξαπλούται διαρκώς. Βασίζεται επί υγιών θεμελίων : οι συνθήκες επενδύσεων είναι ευνοϊκές, ο πληθωρισμός παραμένει χαμηλός και τα δημόσια οικονομικά έχουν βελτιωθεί. Δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας και η ανεργία, παρ' όλο ότι βρίσκεται σε अपараδέκτα υψηλό επίπεδο, παρουσιάζει μειωτικές τάσεις. Η ευνοϊκή αυτή συγκυρία στηρίζεται από την επιτυχή καθιέρωση του ευρώ και θα εξακολουθήσει να ενισχύεται από τις προσπάθειες των κρατών μελών για φορολογική ενοποίηση και οικονομική μεταρρύθμιση, ιδίως δε για ελευθέρωση και φορολογική μεταρρύθμιση, καθώς και από μισθολογικές εξελίξεις σε συνδυασμό με την σταθερότητα των τιμών και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
31. Οι δημογραφικές μεταβολές θα απαιτήσουν πολιτικές παράτασης του ενεργού επαγγελματικού βίου και αυξημένη αποδοτικότητα στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα προς αντιμετώπιση του οικονομικού βάρους αυτών των μεταβολών. Η συνεχιζόμενη διαδικασία παγκοσμιοποίησης εντείνει τον ανταγωνισμό και την ανάγκη να ενθαρρύνονται η καινοτομία και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Η Ένωση και τα κράτη μέλη οφείλουν να προωθήσουν ενεργά την ευρύτερη χρήση των νέων τεχνολογιών και να αναπτύξουν την κοινωνία της πληροφορίας προς υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής. Ο σύνδεσμος μεταξύ οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης επιτείνει τη σημασία του να εξασφαλισθεί η ύπαρξη κατάλληλων κοινωνικών δικτύων ασφαλείας.

32. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του σχετικά με την έκθεση του Συμβουλίου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και τονίζει την μεγάλη σημασία της προκειμένου να ενισχυθεί ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής, της πολιτικής για την απασχόληση και των διαρθρωτικών πολιτικών, ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της ενιαίας αγοράς και του ενιαίου νομίσματος. Πρέπει πλέον να δοθεί έμφαση στην αποτελεσματική εφαρμογή και τον εξορθολογισμό των υφισταμένων διαδικασιών και ρυθμίσεων και την εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών. Οι Γενικοί Προσανατολισμοί Οικονομικής Πολιτικής παρέχουν πλαίσιο καθορισμού συνολικών στόχων και κατευθύνσεων πολιτικής. Η συνέργεια μεταξύ των Προσανατολισμών αυτών, των Κατευθυντηρίων Γραμμών για την Απασχόληση και της παρακολούθησης της διαρθρωτικής μεταρρύθμισης πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω υπό την πολιτική καθοδήγηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων στο συντονισμό της οικονομικής πολιτικής, ενώ θα εξασφαλίζεται εκ παραλλήλου συνοχή μεταξύ των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου. Η συνεργασία ως προς τις κοινές ευθύνες για το ενιαίο νόμισμα θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω εντός της ζώνης του ευρώ, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λουξεμβούργου του Δεκεμβρίου 1997.
33. Η ειδική σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας, στις 23/24 Μαρτίου 2000, θα παράσχει την δυνατότητα περαιτέρω επεξεργασίας των θεμάτων αυτών εξετάζοντας τους στόχους των υφισταμένων διαδικασιών και μέσων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της απασχόλησης, την οικονομική μεταρρύθμιση και την κοινωνική συνοχή, στο πλαίσιο μιας οικονομίας βασιζόμενης στις γνώσεις.

Δέσμη φορολογικών μέτρων

34. Όλοι οι πολίτες που κατοικούν μόνιμως σε ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα καταβάλουν τον φόρο που οφείλεται για έσοδα αποταμιεύσεων.
35. Εξετάζοντας τον καλύτερο τρόπο με τον οποίο είναι δυνατόν να επιδιωχθεί στην Ευρώπη η εφαρμογή της αρχής αυτής, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι μία Ομάδα Εργασίας Υψηλού Επιπέδου θα εξετάσει ειδικότερα πώς μπορεί να υλοποιηθεί αποτελεσματικότερα η αρχή αυτή και κατά πόσον, ως σημείο εκκίνησης για τις εν λόγω μελέτες, το έγγραφο της 7ης Δεκεμβρίου 1999 που υπέβαλε η Προεδρία και η Επιτροπή παρέχει δυνατότητα περαιτέρω προόδου.
36. Θα εξετάσει επίσης τις προτάσεις που υπέβαλε το ΗΒ, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών.
37. Κατά τις εργασίες της η Ομάδα Εργασίας θα λαμβάνει υπόψη όλες τις αποφάσεις του Συμβουλίου συμπεριλαμβανομένων των προσεγγίσεων που αναπτύσσονται στο έγγραφο της 29ης Νοεμβρίου 1999.
38. Θα υποβάλει στο Συμβούλιο έκθεση με πιθανές λύσεις για τα θέματα που εκτίθενται παραπάνω και για τον Κώδικα Δεοντολογίας και την οδηγία για τους τόκους και τα δικαιώματα ως σύνολο, το δε Συμβούλιο θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το αργότερο τον Ιούνιο του 2000.

Απασχόληση

39. Κατά τα δύο τελευταία έτη, στο πλαίσιο της διαδικασίας του Λουξεμβούργου, τα κράτη μέλη μεταφέρουν, τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση σε εθνικά σχέδια δράσης. Τα θετικά αποτελέσματα είναι εμφανή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση κατά το 2000 καθώς και τις συστάσεις σε συγκεκριμένα κράτη μέλη οι οποίες παρέχουν υποστήριξη για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της απασχόλησης στο πλαίσιο των εθνικών τους Σχεδίων Δράσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικυρώνει τα αποτελέσματα της κοινής συνόδου του Συμβουλίου (Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων) ως προς τις εν λόγω Κατευθυντήριες Γραμμές και Συστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, αποκτά ιδιαίτερη σημασία η αυξημένη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του οποίου ζητήθηκε για πρώτη φορά επισήμως η γνώμη επί των Κατευθυντηρίων Γραμμών για την Απασχόληση.
40. Τα κράτη μέλη, όταν αναλαμβάνουν μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας στο πλαίσιο των Εθνικών τους Σχεδίων Δράσης, πρέπει να αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στα συστήματα φορολογίας και κοινωνικών παροχών, στην απασχόληση στον τομέα των υπηρεσιών, στην οργάνωση της εργασίας, στη διά βίου μάθηση και στην παροχή ίσων ευκαιριών σε άνδρες και γυναίκες.
41. Έχει σημειωθεί πρόοδος στη διαμόρφωση και χρήση δεικτών απασχόλησης και συναφών δεδομένων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αναπτύξουν περαιτέρω τις εργασίες τους στον τομέα αυτόν.

Η εσωτερική αγορά, η ανταγωνιστικότητα, η καινοτομία και η κοινωνία της πληροφορίας

42. Μια εσωτερική αγορά που λειτουργεί άριστα είναι ζωτικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και την οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση. Η βελτίωση της λειτουργίας των αγορών προϊόντων, υπηρεσιών και κεφαλαίου είναι βασικό στοιχείο στη διαδικασία μιας συνολικής οικονομικής μεταρρύθμισης. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη Στρατηγική για την Εσωτερική Αγορά της Ευρώπης χαιρετίζεται ως σημαντική συμβολή για το σκοπό αυτό. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο καλούνται να αναπτύξουν και να διευκρινίσουν τον ρόλο, τους στόχους και τα μέτρα μιας συνολικής πολιτικής ανταγωνισμού για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών.
43. Η αποτελεσματική εφαρμογή τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στο πλαίσιο του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας έθεσε ως στόχο να αναλάβει η Ευρώπη ηγετικό ρόλο στην κοινωνία της πληροφορίας, γεγονός που απαιτεί περαιτέρω επενδύσεις στην έρευνα καινοτομίας και στην εκπαίδευση. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην ανάγκη να αντιμετωπιστεί η αυξημένη ζήτηση που δημιουργεί η κοινωνία της πληροφορίας στις αγορές εργασίας.

44. Μια καλώς λειτουργούσα ηλεκτρονική αγορά απαιτεί ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά τηλεπικοινωνιών και νομοθεσία που να υποστηρίζει τις ηλεκτρονικές συναλλαγές λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα συμφέροντα τόσο των επιχειρήσεων όσο και των καταναλωτών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πρόσφατη πρόοδο που επιτεύχθηκε στη θέσπιση νομοθεσίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο και παροτρύνει το Συμβούλιο να περατώσει τις εργασίες που δεν έχουν τελειώσει στον τομέα αυτό. Η Επιτροπή καλείται να καταρτίσει το ταχύτερο προτάσεις για τις αναγκαίες τροποποιήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας για τον τομέα επικοινωνιών, οι οποίες επιβάλλονται λόγω εξελίξεων της τεχνικής και της αγοράς.
45. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρωτοβουλία "Ηλεκτρονική Ευρώπη" (e-Europe) της Επιτροπής, ως μέσον για να καταστεί η Ευρώπη μια αυθεντική κοινωνία της πληροφορίας για όλους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με το Συμβούλιο, να εκπονήσει Σχέδιο Δράσης για την Ηλεκτρονική Ευρώπη, να υποβάλει έκθεση προόδου προς το Έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας της 23ης/24ης Μαρτίου 2000 και να ολοκληρώσει το Σχέδιο Δράσης μέχρι τον Ιούνιο του 2000.

Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη

46. Συμφωνήθηκαν οι στρατηγικές για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στους τομείς της γεωργίας, των μεταφορών και της ενέργειας. Οι εργασίες για ανάλογες στρατηγικές άρχισαν στο πλαίσιο των Συμβουλίων Εσωτερικής Αγοράς, Ανάπτυξης και Βιομηχανίας, τα οποία έχουν ήδη υποβάλει αρχικές εκθέσεις, καθώς και των Συμβουλίων Γενικών Υποθέσεων, Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων και Αλιείας. Το Συμβούλιο καλείται να ολοκληρώσει όλες αυτές τις εργασίες και να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2001 συνολικές στρατηγικές, περιλαμβάνοντας ενδεχομένως χρονοδιάγραμμα για τη λήψη περαιτέρω μέτρων και ένα σύνολο δεικτών για τους τομείς αυτούς.
47. Την ολοκλήρωση των κατά τομέα στρατηγικών θα ακολουθήσει η άμεση εφαρμογή τους. Θα πρέπει να διενεργείται τακτική αξιολόγηση, παρακολούθηση και επιτήρηση ώστε οι στρατηγικές αυτές να μπορούν να προσαρμοστούν και να προσδιοριστούν καλύτερα. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο καλούνται να αναπτύξουν το συντομότερο δυνατόν τα κατάλληλα μέσα και εφαρμόσιμα στοιχεία προς το σκοπό αυτό.
48. Οι προετοιμασίες όσον αφορά τις πολιτικές και τα μέτρα, συμπεριλαμβανομένου του εθνικού και του κοινοτικού δικαίου, θα πρέπει να συνεχισθούν, ώστε να συγκεντρωθούν οι προϋποθέσεις για την επικύρωση του Πρωτοκόλλου του Κυότο τόσο από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα όσο και από τα κράτη μέλη πριν από το 2002. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες επικύρωσης έως το 2002, ώστε να μπορέσει αυτή να τεθεί σε ισχύ. Η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και της αειφόρου ανάπτυξης στον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών αποτελεί κεντρικό παράγοντα για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων της Κοινότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κυότο. Θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια ώστε η Διάσκεψη της Χάγης να καταλήξει σε συνεκτικές και αξιόπιστες αποφάσεις.

49. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την Συνολική Αξιολόγηση του 5ου Προγράμματος Περιβαλλοντικής Δράσης και την Έκθεση για τους περιβαλλοντικούς δείκτες και τους δείκτες ολοκλήρωσης που υποβλήθηκαν από την Επιτροπή και την καλεί να προετοιμάσει, έως το τέλος του 2000, πρόταση για το 6ο Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Δράσης.
50. Η Επιτροπή καλείται να προετοιμάσει πρόταση για μακροπρόθεσμη στρατηγική η οποία να συνδυάζει τις πολιτικές για οικονομική, κοινωνική και οικολογική αειφόρο ανάπτυξη που θα πρέπει να υποβληθούν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2001. Η εν λόγω στρατηγική θα χρησιμεύσει επίσης ως κοινοτική συμβολή στη μετά δεκαετία αναθεώρηση της Διαδικασίας του Ρίο η οποία έχει προγραμματισθεί για το 2002.

IV. ΛΟΙΠΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΜΕ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Δημόσια υγεία και ασφάλεια των τροφίμων

51. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει την ανάγκη να εξασφαλίζεται προστασία υψηλού επιπέδου της ανθρώπινης υγείας κατά τον καθορισμό όλων των κοινοτικών πολιτικών. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση υγιεινών και υψηλής ποιότητας τροφίμων για όλους τους πολίτες με τη βελτίωση των ποιοτικών προδιαγραφών και την ενίσχυση των συστημάτων ελέγχου που καλύπτουν το σύνολο της τροφικής αλυσίδας, από την παραγωγή στους καταναλωτές. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να εξετάσει επείγοντως την επικείμενη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής για την ασφάλεια των τροφίμων, η οποία θα προβλέπει την ενδεχόμενη δημιουργία ανεξάρτητου οργανισμού τροφίμων και θα υποστηρίζει τα εθνικά μέτρα ασφαλείας των τροφίμων καθώς επίσης και την ανακοίνωση της Επιτροπής για την αρχή της προφύλαξης. Η προσεχής Προεδρία θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα έκθεση για την επιτευχθείσα πρόοδο.

Καταπολέμηση του Οργανωμένου εγκλήματος και των Ναρκωτικών

52. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε την έκθεση σχετικά με την οριστικοποίηση και αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος που εγκρίθηκε το 1997 στη σύνοδό του στο Άμστερνταμ. Βάσει των συμπερασμάτων του Τάμπερε, καλεί το Συμβούλιο να δώσει συνέχεια στο εν λόγω Σχέδιο Δράσης καταρτίζοντας Στρατηγική της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.
53. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά των ναρκωτικών για την περίοδο 2000-2004. Καλεί τα όργανα και τους φορείς που ενέχονται στη στρατηγική να προβούν σε ταχεία εφαρμογή και να υποβάλουν έκθεση σχετικά με τα πρώτα αποτελέσματα μέχρι το τέλος του 2002.

V. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

54. Με την ανάληψη καθηκόντων του κ. Χαβιέρ Σολάνα ως Γενικού Γραμματέα/Υπατου Εκπροσώπου δόθηκε νέα ώθηση στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική και την Πολιτική Ασφαλείας της Ένωσης. Οι Κοινές Στρατηγικές παρέχουν πλέον νέες δυνατότητες δράσης, οι οποίες θα επιτρέψουν να επιτευχθεί η μέγιστη συνοχή, προστιθέμενη αξία και αποτελεσματικότητα στις εξωτερικές δράσεις της Ένωσης συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης χρήσης των διατάξεων της Συνθήκης του Άμστερνταμ για τη λήψη αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία επί θεμάτων εφαρμογής της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο, βάσει της συμβολής του Γενικού Γραμματέα/Υπατου Εκπροσώπου, και της Επιτροπής, να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί η βέλτιστη χρήση των διαφόρων μέσων που διαθέτει η Ένωση για πλέον αποτελεσματική και ολοκληρωμένη εξωτερική δράση της Ένωσης.

Τσετσενία

55. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε στις 10 Δεκεμβρίου 1999 ξεχωριστή Δήλωση για την Τσετσενία (βλ. Παράρτημα II)

Κοινές στρατηγικές

56. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε σχετικά με Κοινή Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ουκρανία (βλέπε Παράρτημα V). Με τον τρόπο αυτό τονίζει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναδειχθεί μια δημοκρατική, σταθερή, ανοικτή και οικονομικώς επιτυχής Ουκρανία ως εξέχων παράγων της νέας Ευρώπης. Η Κοινή Στρατηγική λαμβάνει υπόψη τις ευρωπαϊκές φιλοδοξίες της Ουκρανίας και την φιλο-ευρωπαϊκή επιλογή της.
57. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέλαβε τη γενική επανεξέταση των κοινών στρατηγικών της Ένωσης. Υπενθύμισε ότι στη Δήλωσή του για την Τσετσενία αποφάσισε ότι πρέπει να επανεξεταστεί η υλοποίηση της κοινής στρατηγικής έναντι της Ρωσίας. Σημείωσε το προχωρημένο στάδιο προετοιμασίας της κοινής στρατηγικής στην περιοχή της Μεσογείου και την ανάγκη να συνεχιστούν οι εργασίες για την κοινή στρατηγική στα Δυτικά Βαλκάνια. Ενθαρρύνει το Συμβούλιο να συνεχίσει τις προετοιμασίες του και να αναπτύξει την έννοια των κοινών στρατηγικών, καθώς και τα θέματα, ιδίως κατά τομείς, και τη χρονική διάρκεια των περαιτέρω κοινών στρατηγικών.

Σταθερότητα για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη

58. Η Ένωση είναι αποφασισμένη να αναλάβει ηγετικό ρόλο για την προαγωγή της σταθερότητας, της ασφάλειας και της οικονομικής ανάπτυξης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, σε στενή εταιρική σχέση με τις χώρες της περιοχής και με άλλες χώρες υπό την αιγίδα του Συμφώνου Σταθερότητας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την κοινή έκθεση της Προεδρίας και της Επιτροπής όπου επισημαίνονται οι τομείς καίριας σημασίας για τις μελλοντικές εργασίες. Καλεί τον Γενικό Γραμματέα/Υπατο Εκπρόσωπο, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να υποβάλει στο Συμβούλιο, για περαιτέρω επείγουσα εξέταση, μια πολιτική και οικονομική ανάλυση των μελλοντικών προοπτικών της περιοχής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη ενός ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου χρηματοοικονομικής συνδρομής το οποίο θα μπορούσε να συμβάλει σε πιο αποτελεσματική δράση επί τόπου και συνεργασία στην περιοχή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ευγνωμοσύνη για το έργο που ανέλαβε ο κ. Μπόντο Χόμπαχ.
59. Η προοπτική των συμφωνιών σταθερότητας και σύνδεσης θα ενθαρρύνει την ανάπτυξη στενότερων σχέσεων μεταξύ όλων των κρατών της περιοχής σε όλους τους τομείς. Η υποστήριξη της Ένωσης θα εξαρτηθεί από τη σαφή και συγκεκριμένη δέσμευση των κρατών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης να συνεργαστούν για την επίτευξη αυτών των κοινών πολιτικών προτεραιοτήτων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη μείζονα σπουδαιότητα που έχει η βελτίωση των σχέσεων και η εξάλειψη των τεχνικών εμποδίων κατά τις συναλλαγές και των εμποδίων στη διακίνηση του πληθυσμού μεταξύ των ενδιαφερομένων χωρών. Υπενθυμίζει τη σημασία ταχείας δράσης για την απόφραξη του Δούναβη.
60. Η Ένωση επιθυμεί να συμβάλει στον εκδημοκρατισμό της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας (ΠΑΓ) ως μέρος των προσπαθειών της για αποκατάσταση της σταθερότητας στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Θα εντείνει το διάλογο με τις σερβικές δημοκρατικές δυνάμεις, καθώς και με την δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση του Μαυροβουνίου. Η Ένωση θα αναζητήσει και άλλους τρόπους για να υποστηριχθεί το πρόγραμμα πολιτικής και οικονομικής μεταρρύθμισης του Μαυροβουνίου.
61. Η Ένωση έχει δεσμευθεί σχετικά με την αποκατάσταση και την ανασυγκρότηση του Κοσσυφοπεδίου. Εκφράζει την ικανοποίησή της για το Πρόγραμμα ανασυγκρότησης και ανάκαμψης του Κοσσυφοπεδίου και την υπόσχεση της Ένωσης να καταβάλει 500 εκατομμ. ευρώ αρχίζοντας από το 2000 για την ανασυγκρότηση, πέραν των εθνικών συμβολών των κρατών μελών. Η απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών αριθ. 1244 πρέπει να εφαρμοσθεί πλήρως σε όλες τις πτυχές της και από όλα τα μέρη. Η μη συμμόρφωση προς την εντολή της UNMIK (Αποστολής των Ηνωμένων Εθνών στο Κοσσυφοπέδιο) και η έλλειψη συνεργασίας με την KFOR (Διεθνή δύναμη ασφαλείας για το Κοσσυφοπέδιο) θα έχει σοβαρές συνέπειες για τη δέσμευση της ΕΕ στο Κοσσυφοπέδιο. Στη συνάρτηση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ευγνωμοσύνη του για το έργο που ανέλαβε ο κ. Bernard Kouchner.

Η βόρεια διάσταση

62. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τα συμπεράσματα της Διάσκεψης των Υπουργών Εξωτερικών σχετικά με τη Βόρεια Διάσταση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 11 και 12 Νοεμβρίου 1999 στο Ελσίνκι, καθώς και την πρόθεση της μελλοντικής σουηδικής Προεδρίας να αναλάβει υψηλού επιπέδου παρακολούθηση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να προετοιμάσει, σε συνεργασία με το Συμβούλιο και με διαβούλευση των χωρών εταίρων, Σχέδιο Δράσης για τη Βόρεια Διάσταση στις εξωτερικές και διασυνοριακές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να υποβληθεί προς έγκριση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα τον Ιούνιο του 2000.

Μεξικό

63. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το πέρας των διαπραγματεύσεων περί Συμφωνίας Ελεύθερων Συναλλαγών με το Μεξικό.

Ανθρώπινα Δικαιώματα

64. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την έκθεση της Προεδρίας σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συνέχεια που δόθηκε στα μέτρα τα οποία προτάθηκαν στη δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 10ης Δεκεμβρίου 1998. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν δραστήρια την επιδίωξη των μέτρων αυτών και να αναπτύξουν περαιτέρω τη μορφή και το περιεχόμενο της Ετήσιας Έκθεσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και του Ετήσιου Φόρουμ Συζήτησης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και να εξετάσουν την ανάγκη να ενισχυθεί η ανάλυση και η αξιολόγηση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό ενθαρρύνεται ο τακτικός διάλογος γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα με την κοινωνία των πολιτών.
65. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει ότι είναι σημαντικό να απολαύουν όλοι οι άνθρωποι ίσα ανθρώπινα δικαιώματα. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη βελτίωση της κατάστασης των ομάδων που δεν αποτελούν πλειοψηφία σε κανένα κράτος, συμπεριλαμβανομένων των Ρομ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευθεί να επιτύχει το στόχο αυτό σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον ΟΑΣΕ.

Ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή

66. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του σχετικά με τη νέα ώθηση για την επίτευξη δίκαιης, συνολικής και διαρκούς ειρήνης στη Μέση Ανατολή και επιβεβαιώνει την πλήρη υποστήριξη της Ένωσης.
67. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για τη θαρραλέα απόφαση του Προέδρου Άσαντ και του Πρωθυπουργού Μπάρακ να επαναλάβουν τις διαπραγματεύσεις για το συριακό σκέλος στην Ουάσινγκτον στα μέσα Δεκεμβρίου. Προσβλέπει στη σύναψη έγκαιρης συμφωνίας μεταξύ Ισραήλ και Συρίας, η οποία θα προετοιμάσει το έδαφος για την επανάληψη των διαπραγματεύσεων και για την επίτευξη λύσης και ως προς το λιβανικό σκέλος.

68. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σημασία των μέτρων που έλαβε το Ισραήλ και οι Παλαιστίνιοι για την εφαρμογή της Συμφωνίας του Sharm El-Sheikh. Θα πρέπει να διασφαλισθεί σταθερή πρόοδος με έγκαιρη εφαρμογή των δεσμεύσεων των μερών της συμφωνίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί και τα δύο μέρη να απόσχουν από κάθε μονομερή ενέργεια.
69. Όλα τα μέρη της πολυμερούς διαπραγμάτευσης για την ειρηνευτική διαδικασία καλούνται να δραστηριοποιηθούν προκειμένου οι δραστηριότητες στον τομέα αυτό να αναληφθούν πλήρως και ταχέως. Η παράλληλη πρόοδος σε όλους τους τομείς θα πρέπει να είναι προς το συμφέρον όλων στην παρούσα φάση της ειρηνευτικής διαδικασίας.

ΠΟΕ

70. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για την αποτυχία της υπουργικής Διάσκεψης του ΠΟΕ στο Σιάτλ. Επιβεβαιώνει την υποστήριξή του στο υπάρχον πολυμερές σύστημα συναλλαγών και στη διεξαγωγή συνολικού γύρου πολυμερών διαπραγματεύσεων για τις εμπορικές συναλλαγές. Υποστηρίζει επίσης τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της 3ης Δεκεμβρίου 1999.

Μακάο

71. Τις παραμονές της μετάβασης που θα πραγματοποιηθεί στο Μακάο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σπουδαιότητα που αποδίδει αφενός στην σταθερότητα και ευημερία του Μακάο ως Ειδικής Διοικητικής Περιοχής (SAR) της Κίνας, και αφετέρου στη διαφύλαξη της ιδιαίτερης ταυτότητάς του καθώς και των δικαιωμάτων και ελευθεριών του λαού του, όπως ορίζονται στην Σινο-πορτογαλική Κοινή Διακήρυξη του 1987 και στη βασική νομοθεσία της περιοχής αυτής.

VI. ΒΟΡΕΙΟΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑ

72. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την μεταβίβαση εξουσιών στη Βόρειο Ιρλανδία και τη θέσπιση βρετανο-ιρλανδικών οργάνων και οργάνων Βορρά-Νότου δυνάμει της συμφωνίας της Μεγάλης Παρασκευής· αναγνωρίζει δε ότι οι εξελίξεις αυτές αποτελούν υψίστης σημασίας πρόοδο προς την πλήρη εφαρμογή της Συμφωνίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συγχαίρει τα πολιτικά κόμματα, τις κυβερνήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας καθώς και τον Γερουσιαστή κ. Τζώρτζ Μίτσελ για την επίτευξη αυτή της προόδου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει την πολιτική και πρακτική του υποστήριξη στην Βόρειο Ιρλανδία και στη συνεργασία Βορρά και Νότου.

Συνθήκη της Λωζάνης, 1923

"Αρθρον 10.

Τὰ όρόσημα θέλουσι τεθῆ εἰς όρατὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν, θὰ ὤσιν ἡριθμημένα, ἡ δὲ τοποθεσία καὶ ὁ ἀριθμός αὐτῶν θὰ σημειῶνται ἐν χαρτογραφικῷ πινάκι.

"Αρθρον 11.

Τὰ όριστικά πρωτόκολλα όροθετήσεως, αἱ ἐπισυναπτόμεναι χάρται καὶ ἔγγραφα θὰ γίνωσιν εἰς τρία πρωτότυπα, ὧν δύο θὰ διαβιβασθῶσιν εἰς τὰς Κυβερνήσεις τῶν ὁμόρων Κρατῶν, τὸ δὲ τρίτον εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἥτις θέλει ἐπιδόσει ἐπίσημα τούτων ἀντίγραφα εἰς τὰς ὑπογραψάσας τὴν παρούσαν Συνθήκην Δυνάμεις.

→ "Αρθρον 12.

Ἡ ληφθεῖσα ἀπόφασις τῇ 13ῃ Φεβρουαρίου 1914 ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Λονδίνου εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀρθρῶν 5 τῆς Συνθήκης τοῦ Λονδίνου τῆς 17)30 Μαΐου 1913, καὶ 15 τῆς Συνθήκης τῶν Ἀθηνῶν τῆς 1)14 Νοεμβρίου 1913, ἡ κοινοποιηθεῖσα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τῇ 13 Φεβρουαρίου 1914 καὶ ἀφορῶσα εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν νήσων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, ἐκτὸς τῆς Ἰμβρου, Τενέδου καὶ τῶν Λαγυρῶν νήσων (Μαυρουῶν), ἰδίᾳ τῶν νήσων Λήμνου, Σαμοθράκης, Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου καὶ Ἰκαρίας, ἐπικυροῦται, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συνθήκης τῶν συναφῶν πρὸς τὰς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἰταλίας διατελούσας νήσους, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἀρθρον 15. Ἐκτὸς ἀντιθέτου διατάξεως τῆς παρούσης Συνθήκης, αἱ νῆσοι, αἱ καίμεναι εἰς μικροτέραν ἀπόστασιν τῶν τριῶν μυλλίων τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς, παραμένουσιν ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν.

→ "Αρθρον 13.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς εἰρήνης, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ἐν ταῖς νήσοις Μυτιλήνῃ, Χίῳ, Σάμῳ καὶ Ἰκαρίᾳ τὰ ἀκόλουθα μέτρα:

1. Αἱ εἰρημέναι νῆσοι δὲν θὰ χρησιμοποιοῦσιν εἰς ἐγκυκλοπλοῖαν ναυτικῆς βάσεως ἢ εἰς ἀνέγερσιν ὀχυρωματικῶν τινος ἔργου.

2. Θὰ ἀπαγορευθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν στρατιωτικὴν ἀεροπλοΐαν νὰ ὑπερίπταται τοῦ ἐδάφους τῆς ἀκτῆς τῆς Ἀνατολίας.

Ἀντιστοίχως, ἡ Ὄθωμανικὴ Κυβέρνησις θὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀεροπλοΐαν αὐτῆς νὰ ὑπερίπταται τῶν ρηθειῶν νήσων.

3. Αἱ ἑλληνικαὶ στρατιωτικαὶ δυνάμεις ἐν ταῖς εἰρημέναις νήσοις θὰ περιορισθῶσι εἰς τὸν συνήθη ἀριθμὸν τῶν διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καλουμένων, οἵτινες δύνανται νὰ ἐκχυμνάζωνται ἐπὶ τόπου, ὡς καὶ εἰς δύνανται χωροφυλακῆς καὶ ἀστυνομίας ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους ὑπάρχουσαν τοιαύτην.

→ "Αρθρον 14.

Αἱ νῆσοι Ἰμβρος καὶ Τενέδος, περραμένουσιν ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν, θὰ ἀπολαύωσιν εἰδικῆς διοικητικῆς ὁργανώσεως, ἀποτελουμένης ἐκ τοπικῶν στοιχείων καὶ παρεχούσης πᾶσαν ἐγγύησιν εἰς τὸν μὴ μουσουλμανικὸν ἰθαγενῆ πληθυσμὸν δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν τοπικὴν διοίκησιν καὶ τὴν προστασίαν τῶν προσώπων καὶ τῶν περιουσιῶν. Ἡ διατήρησις τῆς τάξεως θὰ ἐξασφαλίζηται ἐν αὐταῖς δι' ἀστυνομίας στρατολογουμένης μεταξὺ τοῦ ἰθαγενοῦς πληθυσμοῦ, τῇ φροντίδι τῆς ὡς ἂν προβλεπομένης τοπικῆς διοικήσεως ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς ἑποίας θὰ διατελῇ.

Αἱ συνομολογηθεῖσαι ἢ συνομολογηθῆσόμεναι μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμφωνίαι, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἑλληνικῶν καὶ τουρκικῶν πληθυσμῶν, δὲν θὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν νήσων Ἰμβρου καὶ Τενέδου.

→ "Αρθρον 15.

Ἡ Τουρκία παραιτεῖται ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας παντὸς δικαίωματος καὶ τίτλου ἐπὶ τῶν κάτωθι ἀπαριθμουμένων νήσων, τοῦτέστι τῆς Ἀστυπλαιᾶς, Ρόδου, Χάλκης, Καρπάθου, Κάσσου, Τήλου, Νισύρου, Καλύμνου, Λέρου, Πάτμου, Λειψοῦς, Σύμης καὶ Κῶ, τῶν κατεχομένων νῦν ὑπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν νησίδων τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων, ὡς καὶ τῆς νήσου Καστελλορίου (ὅρα χάρτην ὑπ' ἀρ. 2).

→ "Αρθρον 16.

Ἡ Τουρκία δηλοῖ διὰ παραιτεῖται παντὸς τίτλου καὶ δικαίωματος πάσης φύσεως ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν ἢ ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐδάφη ἅτινα κείνται πέραν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παρούσης Συνθήκης όριων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν νήσων, ἐκτὸς ἐκεῖνων ὧν ἡ κυριαρχία ἔχει ἀναγνωρισθῇ αὐτῇ διὰ τῆς παρούσης Συνθήκης, τῆς τύχης τῶν ἐδαφῶν καὶ τῶν νήσων τούτων κανονισθεῖσης ἢ κανονισθησομένης μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθρου δὲν θίγουν τὰς συνομολογηθείσας ἢ συνομολογηθῆσόμενας ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ τῆς Τουρκίας καὶ τῶν ὁμόρων χωρῶν λόγῳ τῆς γειτνιάσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 32.

Οἱ ἄγοντες ἡλικίαν ἄνω τῶν 18 ἐτῶν, οἵτινες εἶναι ἐγκατεστημένοι εἰς ἕδαφος ἀποσπώμενον τῆς Τουρκίας συμ-
 ὡς πρὸς τὴν παροῦσαν Συνθήκην καὶ οἵτινες διαφέρουσι φυλετικῶς τῆς πλειονότητος τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ ρηθέντος
 ἔθνους, ἔχουσι δικαίωμα ἐπὶ δύο ἐτῶ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης Συνθήκης νὰ ἀσκήσωσιν ἐπιλογὴν
 ἐν τῇ ἰθαγενείᾳ ἐνὸς τῶν Κρατῶν, ἐνθα ἡ πλειονότης τοῦ πληθυσμοῦ εἶνε τῆς αὐτῆς φυλῆς μετὰ τοῦ ἀτόμου τοῦ
 ἑαυτοῦ τοῦ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Κράτους τούτου.

Ἄρθρον 33.

Οἱ ἀσκήσαντες τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 31 καὶ 32, ὁρεῖλουσιν,
 ὡς τῶν ἐπομένων δώδεκα μηνῶν, νὰ μεταφέρωσιν τὴν κατοικίαν των εἰς τὸ Κράτος ὑπὲρ οὗ ἤσκησαν τὴν ἐπιλογὴν.
 Εἶνε ἐλεύθεροι νὰ διατηρήσωσι τὴν ἥν κέκτηνται ἀκίνητον περιουσίαν ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ Κράτους, ἐνθα εἶχον
 ἡν κατοικίαν των πρὸ τῆς παρ' αὐτῶν γενομένης ἐπιλογῆς.
 Δύνανται δὲ νὰ ἀποκομίσωσι τὰ κινητὰ αὐτῶν πάσης φύσεως, χωρὶς νὰ ὑποβληθῶσιν ἐνεκα τούτου εἰς οὐδὲν
 ἰσχυρικὸν ἢ ἐξυγκρινὸν τέλος ἢ δασμὸν.

Ἄρθρον 34.

Πρὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν συμφωνιῶν, αἵτινες θὰ ἀπέβαινον ἀναγκαῖαι μετὰ τῶν Κυβερνήσεων τῶν ἀσχοῦσιν
 ἡν ἐν ταῖς ἀποσπώμεναις τῆς Τουρκίας χώραις ἐξουσίαν καὶ τῶν Κυβερνήσεων τῶν χωρῶν ἐνθα εἰσὶν ἐγκατεστη-
 ῖνοι, οἱ ἄγοντες ἡλικίαν ἄνω τῶν 18 ἐτῶν τοῦρκοι ὑπῆκοοι, εἰ καταγόμενοι ἐξ ἐδάφους ἀποσπώμενου τῆς Τουρκίας
 ὑνάμει τῆς παρούσης Συνθήκης καὶ ἐγκατεστημένοι εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς, δύνανται
 ἀσκήσωσιν ἐπιλογὴν ὑπὲρ τῆς ἐπικρατοῦσης ἐν τῇ χώρᾳ ἐξ ἧς κατὰ τὴν ἰθαγενείαν, εἰν συνδέωνται φυλετικῶς
 ἐπὶ τῆς πλειονότητος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας ταύτης καὶ ἐὰν ἡ ἀσκούσα τὴν ἐξουσίαν Κυβέρνησις συναινέσῃ
 ἐς τοῦτο. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐπιλογῆς δέον νὰ ἀσκηθῇ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς
 παρούσης Συνθήκης.

Ἄρθρον 35.

Αἱ συμβαλλόμεναι Δυνάμεις ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως οὐδὲν παρεμβάλλωσι πρόσκομμα εἰς τὴν ἄσκησιν
 τοῦ δικαίωματος ἐπιλογῆς τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς παρούσης Συνθήκης ἢ τῶν συνομολογηθεῖσιν Συνθηκῶν
 Εἰρήνης μετὰ τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας, Βουλγαρίας ἢ Οὐγγαρίας, ἢ ὑπὸ Συνθήκης συνομολογηθείσης μετὰ τῶν συμ-
 βαλλόμενων τούτων Δυνάμεων πρὸς τὴν Τουρκίαν. ἢ μιᾶς ἐξ αὐτῶν καὶ τῆς Ῥωσσίας, ἢ μετὰ τῶν τούτων τῶν
 συμβαλλόμενων Δυνάμεων καὶ ἐπιτροπύσης εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὴν ἀπόκτισιν πάσης ἄλλης προσιτῆς αὐτοῖς
 ἰθαγενείας.

Ἄρθρον 36.

Αἱ σύζυγοι ἀκολουθοῦσι τὴν κατάστασιν τῶν συζύγων αὐτῶν καὶ τὰ ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν τέκνα τὴν
 τῶν γονέων των διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Τμήματος.

ΤΜΗΜΑ Γ.

→ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ

Ἄρθρον 37.

Ἡ Τουρκία ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως αἱ ἐν τοῖς ἁρθροῖς 38—44 περιεχόμεναι διατάξεις ἀναγνωρισθῶ-
 σιν ὡς θεμελιώδεις νόμοι, ὅπως οὐδεὶς νόμος ἢ κανονισμὸς ἢ ἐπίσημος τις πράξις διατελῶσιν ἐν ἀντιφάσει ἢ ἐν
 ἀντιθέσει πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας καὶ ὅπως οὐδεὶς νόμος ἢ κανονισμὸς ἢ ἐπίσημός τις πράξις κατισχύωσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 38.

Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχῃ εἰς πάντας τοὺς κατοίκους τῆς Τουρκίας πλήρη
 καὶ ἀπόλυτον προστασίαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν, ἀδικηρίτως γεννήσεως, ἐθνικότητος, γλώσσης, φυλῆς ἢ
 θρησκείας.

Πάντες οἱ κάτοικοι τῆς Τουρκίας δικαιοῦνται νὰ πρεσβεύωσιν ἐλευθέρως, δημοσίᾳ τε καὶ κατ' ἰδίαν, πᾶσαν πίστιν,
 θρησκείαν ἢ δοξασίαν ὧν ἡ ἄσκησις δὲν ἔθελον εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρηστά ἔθνη.
 Αἱ μὴ μουσουλμανικαὶ μειονότητες θὰ ἀπολαμβάνωσιν πλήρως τῆς ἐλευθερίας κυκλοφορίας καὶ μεταναστεύσεως, ὑπὸ
 τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἐφαρμοζομένων, ἐφ' ὅλου ἢ μέρους τοῦ ἐδάφους, εἰς ἅπαντας τοὺς τούρκους ὑπηκόους μέτρων, ἅτι-
 να ἔθελον τυχὼν ληρῶθαι ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως χάριν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ τῆς τηρήσεως τῆς δημοσίας
 τάξεως.

Οἱ
 λιτικῶν
 Πά
 Ἡ
 τὴν ἀπό
 καὶ τιμὰ
 Οὐ

γλώσσης
 δημοσιεύ
 Πα
 τοὺς λαο
 στηρίων.

Οἱ
 τῆς αὐτῆ
 ἴσον δικα
 ἢ κοινωνοφ
 σιν τῆς γ

Ἐν
 Κυβέρνησ
 δημοτικοῖ
 κόων. Ἡ
 κικῆς γλο
 Ἐν
 σουλμανι
 τικῶν πο
 δημοτικῶ
 Τὰ
 ὀργανισμῆ

Ἡ
 νεακὴν ἢ
 φώνως πε
 Τὰ μ
 Τουρκικῆς
 Κυβερνήσε
 μετὰ τῶ
 Ἡ
 καὶ λοιπὰ
 καὶ φιλανθ
 κολία καὶ
 θιδρυμάτω
 καθιδρύμα

Οἱ ε
 πράξεις ἀ
 τινὰ ἀρνού
 ἑβδομαδια
 Οὐχ
 λονται εἰς

Ἡ
 ρῶσιν εἰς
 θῶσιν ὑπὸ

"Αρθρον 39.

Οἱ ἀνήκοντες εἰς μὴ μουσουλμανικὰς μειονότητες ὑπῆκοι τοῦρκοι θὰ ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων ὧν καὶ οἱ μουσουλμάνοι.

Πάντες οἱ κάτοικοι τῆς Τουρκίας, ἄνευ διακρίσεως θρησκευματος, θὰ ὦσιν ἴσοι ἀπέναντι τοῦ νόμου.

Ἡ διαφορὰ θρησκείας, δοξασίας ἢ πίστεως δὲν ὀφείλει νὰ ἀποτελέσῃ κώλυμα δι' οὐδένα τοῦρκον ὑπῆκοον ὡς πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ ἰδίᾳ τὴν παραδοχὴν εἰς τὰς δημοσίας θέσεις, ἀξιώματα καὶ τιμὰς ἢ τὴν ἐξάσκησιν τῶν διαφόρων ἐπαγγελματικῶν καὶ βιομηχανικῶν.

Οὐδεὶς περιορισμὸς θέλει ἐπιβληθῇ κατὰ τῆς ἐλευθέρας χρήσεως παρὰ παντὸς τοῦρκου ὑπηκόου οἰασδήποτε γλώσσης, εἴτε ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς ἢ ἐμπορικαῖς σχέσεσιν, εἴτε ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν, τὸν τύπον καὶ πάσης φύσεως δημοσιεύματα, εἴτε ἐν ταῖς δημοσίαις συναθροίσεσιν.

Παρὰ τὴν ὑπαρξὴν τῆς ἐπισήμου γλώσσης, θὰ παρέχωνται αἱ προσήκουσαι εὐκολίαι εἰς τοὺς τούρκους ὑπηκόους, τοὺς λαλοῦντας γλώσσαν ἄλλην ἢ τὴν τουρκικὴν, διὰ τὴν προφορικὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης αὐτῶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

"Αρθρον 40.

Οἱ τοῦρκοι ὑπῆκοι, οἱ ἀνήκοντες εἰς μὴ μουσουλμανικὰς μειονότητας, θὰ ἀπολαύωσι νομικῶς καὶ πραγματικῶς τῆς αὐτῆς προστασίας καὶ τῶν αὐτῶν ἐγγυήσεων ὧν ἀπολαύουσι καὶ οἱ λοιποὶ τοῦρκοι ὑπῆκοι. Θὰ ἔχωσιν ἰδίως ἴσον δικαίωμα νὰ συνιστῶσι, διευθύνωσι καὶ ἐποπτεύωσιν, ἰδίαις δαπάναις, παντὸς εἶδους φιλανθρωπικά, θρησκευτικὰ ἢ κοινωνικὰ ἱδρύματα, σχολεῖα καὶ λοιπὰ ἐκπαιδευτήρια, μετὰ τοῦ δικαιώματος νὰ ποιῶνται ἐλευθέρως ἐν αὐτοῖς χρῆσιν τῆς γλώσσης τῶν καὶ νὰ τελῶσιν ἐλευθέρως τὰ τῆς θρησκείας τῶν.

"Αρθρον 41.

Ἐν ταῖς πόλεσι καὶ περιφερείαις, ἔ.θ.α διαμένει σημαντικὴ ἀναλογία ὑπηκόων μὴ μουσουλμάνων, ἢ Τουρκικῇ Κυβέρνησις θὰ παρέχῃ, ὡς πρὸς τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, τὰς προσήκουσας εὐκολίας πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις παροχῆς, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν γλώσσῃ, τῆς διδασκαλίας εἰς τὰ τέκνα τῶν ἐν λόγῳ τοῦρκων ὑπηκόων. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν κωλύει τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν νὰ καταστήσῃ ὑποχρεωτικὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς τουρκικῆς γλώσσης ἐν τοῖς εἰρημένοις σχολείοις.

Ἐν ταῖς πόλεσι καὶ περιφερείαις, ἔνθα ὑπάρχει σημαντικὴ ἀναλογία τούρκων ὑπηκόων ἀνηκόντων εἰς μὴ μουσουλμανικὰς μειονότητας, θέλει ἐξασφαλισθῇ εἰς τὰς μειονότητας ταύτας δικαία συμμετοχὴ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν χρηματικῶν ποσῶν, ἅτινα τυχόν θὰ ἐχορηγοῦντο ἐκ τοῦ δημοσίου χρηματός ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἢ τῶν δημοτικῶν καὶ λοιπῶν προϋπολογισμῶν ἐπὶ ἐκπαιδευτικῷ, θρησκευτικῷ ἢ φιλανθρωπικῷ σκοπῷ.

Τὰ ποσὰ ταῦτα θὰ καταβάλλωνται εἰς τοὺς ἀρμοδίους ἀντιπροσώπους τῶν ἐνδιαφερομένων καθιδρυμάτων καὶ ὁργανισμῶν.

"Αρθρον 42.

Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις δέχεται νὰ λάβῃ ἀπέναντι τῶν μὴ μουσουλμανικῶν μειονοτήτων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκογενειακὴν ἢ προσωπικὴν αὐτῶν κατάστασιν, πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα, ὅπως τὰ ζητήματα ταῦτα κανονίζωνται συμφώνως πρὸς τὰ ἔθιμα τῶν μειονοτήτων τούτων.

Τὰ μέτρα ταῦτα θέλουσιν ἐπεξεργασθῇ εἰδικαί ἐπιτροπαί, ἀποτελούμεναι ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ μιᾶς ἐκάστης τῶν ἐνδιαφερομένων μειονοτήτων. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας, ἢ Τουρκικῇ Κυβέρνησις καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν θέλουσι διορίσει, ἀπὸ κοινῆς, ἐπιδικαιτητὴν ἐκλεγόμενον μετὰ τῶν εὐρωπαϊκῶν νομομαθῶν.

Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ πᾶσαν προστασίαν εἰς τὰς ἐκκλησίας, συναγωγὰς, νεκροταφεῖα καὶ λοιπὰ θρησκευτικὰ καθιδρύματα τῶν εἰρημένων μειονοτήτων. Εἰς τὰ εὐαγγῆ καθιδρύματα ὡς καὶ τὰ θρησκευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα τῶν αὐτῶν μειονοτήτων, τῶν ἤδη εὐρισκομένων ἐν Τουρκίᾳ, θὰ παρέχεται πᾶσα εὐκολία καὶ ἄδεια, ἢ δὲ Τουρκικῇ Κυβέρνησις, προκειμένου περὶ ἱδρύσεως νέων θρησκευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων, οὐδεμίαν θέλει ἀρνήθῃ ἐκ τῶν ἀναγκαίων εὐκολιῶν, αἵτινες ἔχουσιν ἐξασφαλισθῇ εἰς τὰ λοιπὰ ἰδιωτικὰ καθιδρύματα ὁμοίας φύσεως.

"Αρθρον 43.

Οἱ εἰς τὰς μὴ μουσουλμανικὰς μειονότητας ἀνήκοντες τοῦρκοι ὑπῆκοι δὲν θὰ ᾔσιν ὑποχρεωμένοι νὰ ἐκτελῶσι πράξεις ἀποτελούσας παράβασιν τῆς πίστεως ἢ τῶν θρησκευτικῶν τῶν ἐθίμων, οὔτε θὰ περιπίπτωσιν εἰς ἀνικανότητα τινα ἀρνούμενοι νὰ παραστῶσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἢ νὰ ἐκτελέσωσι νόμιμον τινα πράξιν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομαδιαίας τῶν ἀναπαύσεως.

Οὐχ ἦττον, ἢ διάταξις αὕτη δὲν ἀπαλλάσσει τοὺς τούρκους τούτους ὑπηκόους τῶν ὑποχρεώσεων, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς πάντας τοὺς λοιποὺς τούρκους ὑπηκόους πρὸς τήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως.

"Αρθρον 44.

Ἡ Τουρκία παρδέχεται ὅπως αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων τοῦ παρόντος Τμήματος, ἐφ' ὅσον ἀφορῶσιν εἰς τοὺς μὴ μουσουλμάνους ὑπηκόους τῆς Τουρκίας, ἀποτελέσωσιν ὑποχρεώσεις διεθνοῦς συμφέροντος καὶ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν. Αἱ διατάξεις αὗται δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθῶσιν ἄνευ τῆς

συγκαταθέσεως τῆς πλειοψηφίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἡ Βρεττανικὴ Αὐτοκρατορία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἰαπωνία ὑποχρεοῦνται διὰ τῆς παρούσης Συνθήκης νὰ μὴ ἀρνηθῶσι τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν εἰς πᾶσαν τροποποίησιν τῶν εἰρημένων ἄρθρων, ἣν ἤθελε κατὰ τοὺς νομίμους τύπους ἀποφασίσαι ἡ πλειοψηφία τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ Τουρκία δέχεται ὅπως πᾶν Μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ πάσης παραβάσεως ἢ κινδύνου παραβάσεως οἰασδήποτε τῶν ὑποχρεώσεων τούτων καὶ ὅπως τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ ἐνεργῇ καθ' οἷονδήποτε τρόπον καὶ παρέχῃ οἰασδήποτε ὁδηγίας κρινόμενας καταλλήλους καὶ αποτελεσματικὰς ἐν τῇ περιστάσει.

Ἡ Τουρκία δέχεται πρὸς τοὺς τοῖς, ἐν περιπτώσει διχογνωμίας ἐπὶ νομικῶν ἢ πραγματικῶν ζητημάτων ἀρρῶντων τὰ ἄρθρα ταῦτα, μεταξὺ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ μιᾶς οἰασδήποτε τῶν λοιπῶν ὑπογραφασῶν τὴν παροῦσαν Συνθήκην Δυνάμεων ἢ πάσης ἄλλης Δυνάμεως Μέλους τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἡ τοιαύτη διχογνωμία θεωρηθῇ ὡς διεθνὺς χαρακτήρος διαφορά κατὰ τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις δέχεται ὅπως πᾶσα τοιοῦτου εἶδους διαφορά, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐτέρου τῶν Μερῶν, παραπέμπηται εἰς τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνῶς Δικαιοσύνης. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου θὰ ᾖ ἀνέκκλητος, θὰ ἔχῃ δὲ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κύρος ἀποφάσεως ἐκδοθείσης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συμφώνου.

→ Ἄρθρον 45.

Ἄ ἀναγνωρισθέντα διὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Τμήματος δικαιώματα εἰς τὰς ἐν Τουρκίᾳ μὴ μουσουλμανικὰς μειονότητας, ἀναγνωρίζονται ἐπίσης ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς ἐν τῷ ἐδάφει αὐτῆς εὐρισκομένας μουσουλμανικὰς μειονότητας.

Τ
θῇ, συμ
σθησαν
εἰς τὰ
τελευτα
φει το
ρηται
ὑποχρε
βλεπομ
Ἄ
ρίδας
Τ
ται δ' ἐ
τὴν κατ
παρούσ

Ἐ
μοσίου
σίων
ἀναφερέ
τούτων
Τ
σι τὰς
Τ
τῆς Βο
Π
τῶν πα
ἐδαφίω
παρακλ
ἀποδοχ
λοιπῶν
εἰς τὸν

Τ
το καθο
μηνῶν
μέρους